

دفترچه سوال

دین و زندگی پایه یازدهم

آرشیو آزمون‌های تشریحی نیمسال اول

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۳

صفحه ۲ از ۲

ردیف	سؤال	بارم
۵	کشف ارتباط	۱
۷	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ به عبارات سمت راست مربوط است؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است). الف) عادلانه بودن نظام هستی ب) منع سران مشرکان از شنیدن قرآن ج) ختم نبوت د) انجام واجبات و ترک محرمات	(۱) عرصه عمل (۲) اعجاز لفظی (۳) عرصه ایمان (۴) حدیث منزلت (۵) اعجاز محتوایی
و	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱/۵
۸	الف) فطرت: ب) طاغوت:	
ز	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۳
۹	پیامبر اکرم (ﷺ) راجع به بازگویی بدی‌های دیگران پیش ایشان چه می‌فرمودند؟	۰/۵
۱۰	علت تحریف تعلیمات پیامبران پیشین چه بود؟	۰/۵
۱۱	دو مورد از عوامل بی‌نیازی از پیامبر جدید را نام ببرید؟	۱
۱۲	اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی چیست؟	۰/۵
۱۳	شیعه به چه کسی گفته می‌شود؟	۰/۵
ح	به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.	۴
۱۴	اگر پیامبری در مرجعیت دینی و ولایت ظاهری، معصوم نباشد، چه اتفاقی خواهد افتاد؟	۱
۱۵	پیامبر (ﷺ) در راستای اجرای عدالت در جامعه چه اقداماتی انجام دادند؟	۱
۱۶	چرا یکی از دغدغه‌های انسان‌های فکور و خردمند کشف راه درست زندگی یا چگونه زیستن است؟	۱
۱۷	حدیث و واقعه غدیر را شرح دهید.	۱
	جمع بarm	۱۶

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ: دی ماه ۱۴۰۱

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۱ از ۲

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

ردیف	سؤال	بارم
الف	آیات و احادیث	۱/۵
۱	آیه: «أَمْ يَقُولُونَ افترأه قُل فأتوا بسورةٍ مثله» به چه چیزی اشاره دارد؟	۰/۵
۲	آیه تطهیر در شأن چه کسانی نازل شده است؟	۰/۵
۳	یک پیام با توجه به آیه شریفه: «لقد كان لكم في رسول الله اسوة حسنة لمن كان يرجو الله و اليوم الآخر و ذكر الله كثيراً» بنویسید.	۰/۵
ب	عبارات و مفاهیم	۲
۴	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید. الف) امام علی (علیه السلام) اولین و برترین معلم قرآن کریم بوده است. ب) حدیث جابر در حکم توضیح و تفسیر آیه ولایت آمده است. ج) خداوند پاسخ به نیازهای طبیعی و غریزی را در عالم طبیعت آماده کرده است. د) از نظر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم)، امام علی (علیه السلام) وفادارترین مسلمانان در انجام فرمان خداست.	☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست
ج	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.	۳
۵	الف) گفتار و رفتار ..... اولین و معتبرترین ..... برای فهم عمیق آیات الهی است. ب) از مهم‌ترین ویژگی‌های امام، ..... است و تنها ..... می‌تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند. ج) در عرصه عمل از انسان خواسته شده که با ایمانی که کسب کرده است جامعه‌ای براساس ..... بنا کند. د) اگر پیامبری در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی معصوم نباشد امکان ..... در تعلیم پیدا می‌شود.	
د	گزینه صحیح را انتخاب کنید.	۱
۶	الف) اندیشمندان اسلامی کارهای خارق‌العاده پیامبران را ..... می‌نامیدند. (۱) معجزه ب) لازمه ماندگاری یک پیام چیست؟ (۱) شخصیت تبلیغ کننده آن (۲) تبلیغ دائمی و مستمر آن	
ه	کشف ارتباط	۱
۷	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ به عبارات سمت راست مربوط است. (در سمت چپ یک مورد اضافی است). الف) فطرت مشترک ب) وجود امام معصوم (علیه السلام) پس از پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) ج) یاد دادن شیوه عمل به دستورات قرآن د) ایجاد زندگی اجتماعی براساس و مبنای عدالت الف) مرجعیت دینی ب) علل ختم نبوت‌ها ج) منشأ دین واحد د) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام ه) عرصه عمل	

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

مرکز پیش آزمون مدارس برتر

تاریخ: دی ماه ۱۴۰۱

صفحه ۲ از ۲

ردیف	سؤال	بارم
و	اصطلاح زیر را تعریف کنید.	۱
۸	قاعده (لاضرر و لاضرار فی الاسلام):	
ز	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۲/۲۵
۹	سه مورد از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن را نام ببرید.	۰/۷۵
۱۰	امام علی (علیه السلام)، در راستای سخت کوشی پیامبر (صلی الله علیه و آله) در هدایت مردم، ایشان را چگونه توصیف می‌کنند؟	۰/۵
۱۱	بیت: «نگار من که به مکتب نرفت و خط ننوشت / به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد»، به چه موضوعی اشاره دارد؟	۰/۵
۱۲	اولین و برترین حافظ و کاتب قرآن کریم چه کسی است؟	۰/۵
ح	به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید	۴/۲۵
۱۳	برنامه هدایت خدا برای انسان چگونه است؟ (توضیح دهید)	۱/۲۵
۱۴	آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر چیست؟	۱
۱۵	یکی از ویژگی‌های امام علی (علیه السلام) «علم بی کران» ایشان است، آن را توضیح دهید.	۲
۱۶	جمع بارم	

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

تاریخ: دی ماه ۱۴۰۱

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

صفحه ۱ از ۲

ردیف	سؤال	بارم
الف	آیات و احادیث	۲
۱	حدیث: «أنا مدينة العلم و علیّ بآئها» به کدام ویژگی امام علی (علیه السلام) اشاره دارد؟	۰/۲۵
۲	با توجه به آیه شریفه: ﴿و من یتغ غیر الاسلام دیناً فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین﴾ چرا قرآن کریم می گوید هر کسی غیر از دین اسلام دینی اختیار کند از او پذیرفته نمی شود؟	۰/۷۵
۳	آیه شریفه زیر را تکمیل کنید و نام آیه را بنویسید. الف) ﴿إنما ..... الله و رسوله والذین آمنوا الذین ..... و یؤتون ..... و هم راکعون﴾ ب) نام آیه:	۱
ب	عبارات و مفاهیم	۱
۴	درستی یا نادرستی گزاره های زیر مشخص کنید. الف) رسول خدا (صلی الله علیه و آله) علت سقوط ملل گذشته را تبعیض در اجرای عدالت می دانند. ب) پذیرش حکومت طاغوت حرام است اما در مواردی می توان به دستورهای وی گوش داد. درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐	
ج	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.	۲/۵
۵	الف) لازمه ماندگاری یک پیام ..... و ..... است. ب) دین به معنای ..... است و خداوند یک دین برای همگان فرستاده که به آن ..... گویند. ج) براساس فرمایش امام کاظم (علیه السلام) به هشام بن حکم آن کسی که عقلش کامل تر است رتبه اش در ..... بالاتر است.	
د	گزینه صحیح را انتخاب کنید.	۱
۶	الف) امام کاظم (علیه السلام) درباره علت ارسال پیامبران چه می فرمایند؟ (۱) برخورداری از معرفت بیشتر (۲) تعقل در پیام الهی ب) کلام امام باقر (علیه السلام) مربوط به کدام است؟ «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش (قرآن) آورده است.» (۱) تأثیرپذیری از عقاید دوران جاهلیت (۲) جامعیت و همه جانبه بودن	
ه	کشف ارتباط	۱
۷	کدام یک از گزینه های سمت چپ به گزینه های سمت راست مربوط است؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است). الف) گریزان از فنا و نابودی ب) آغاز نهضت های علمی و فرهنگی با ورود اسلام به ایران، عراق و شام ج) اعجاز لفظی د) ختم نبوت (۱) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه زندگی (۲) حفظ قرآن از تحریف (۳) ویژگی فطرت مشترک (۴) ساختار موزون کلمات (۵) حدیث منزلت	

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

تاریخ: دی ماه ۱۴۰۱

صفحه ۲ از ۲

بارم	سؤال	ردیف
۲	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	و
	الف) تحدی ب) شیعه	۸
۲/۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	ز
۰/۷۵	نیازهای برتر انسان را نام ببرید.	۹
۰/۵	رسول خدا (ﷺ) از جانب خداوند دو نوع ولایت دارد؛ آنها را نام ببرید.	۱۰
۰/۷۵	چه ویژگی‌هایی از اعجاز لفظی قرآن موجب شد تا مشرکان مردم را از شنیدن قرآن منع کنند؟	۱۱
۰/۵	ولایت به چه معناست؟	۱۲
۴	به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.	ح
۲	مسئولیت‌های ۳ گانه پیامبر را به ترتیب نام ببرید و بگویید که اگر پیامبر در مسئولیت دوم خود عصمت نداشته باشد، چه نتیجه‌ای حاصل می‌شود؟	۱۳
۱	سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم توسط پیامبر (ﷺ) را توضیح دهید.	۱۴
۱	حدیث منزلت را توضیح دهید.	۱۵
۱۶	جمع بارم	

باسمه تعالی

س ل م
مجموعه مدارس اسلام

آزمون تشریحی مدارس اسلام

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۴

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۱ از ۴

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

بارم	سؤال	ردیف
۲	آیات و احادیث	الف
۱	آیه شریفه زیر را کامل کنید ﴿انما وليکم الله و ..... والذین ..... الذین یقیمون ..... و یوتون الزکاه و هم .....﴾	۱
۰/۵	با توجه به حدیث ثقلین، دو چیزی که پیامبر اکرم (ﷺ)، به یادگار گذاشته‌اند، کدام است؟	۲
۰/۵	با تدبّر در آیه ﴿یا ایها الذین آمنوا استجبوا لله و للرسول اذا دعاکم لما یحییکم﴾ اکسیر حیات روح بشر چیست؟	۳
۱	عبارات و مفاهیم	ب
۱	درستی و نادرستی عبارتهای زیر را با (ص / غ) مشخص کنید. الف) میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی به ایمان و عمل بستگی دارد. ( ) ب) حدیث منزلت علاوه بر جانشینی امام علی (علیه السلام) به ختم نبوت نیز اشاره دارد. ( ) ج) خداوند پاسخ به نیازهای طبیعی و غریزی را در عالم طبیعت آماده کرده است. ( ) د) با رحلت پیامبر اکرم (ﷺ) مسئولیت‌های ایشان نیز به پایان می‌رسد. ( )	۴
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.	ج
	الف) ولایت ..... برتر از ولایت ..... است. ب) قرآن کریم کارهای خارق‌العاده پیامبران را ..... می‌نامد و اندیشمندان اسلامی آن را ..... می‌نامند. ج) رفتار رسول خدا (ﷺ) با مردم به قدری ..... بود که مردم ایشان را ..... مهربان خود می‌دانستند. د) خداوند برای زندگی انسان‌ها راه و روشی را برگزید که همان ..... است و به معنای ..... می‌باشد.	۵

مرکز سنجش آموزش مدارس بزرگ

باسمه تعالی

آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

س ل م
مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۴

صفحه ۲ از ۴

بارم	سؤال	ردیف
۱/۵	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۵
۰/۵	الف) طاغوت:	۶
۰/۵	ب) تحدی:	
۰/۵	ج) فطرت:	
۱	کشف ارتباط	۵
۱	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ به گزینه‌های سمت راست مربوط است؟ (یک مورد اضافی است) (۱) اعجاز محتوایی (۲) رخداد مهم آخرین سال عمر پیامبر در حجةالوداع (۳) اشاره به عصمت اهل بیت (علیهم‌السلام) (۴) انجام واجبات و ترک محرمات الف) نزول آیه تطهیر ب) آشنا بودن به زبان عربی ج) جامعیت و همه‌جانبه بودن د) عرصه عمل ه) غدیر خم	۷
۰/۵	سوالات گزینه‌ای	۹
	الف) مطابق آیه «رنج شما برای او سخت و دشوار است...»، رنج چه کسانی برای پیامبر (ص) است، سخت و دشوار است. (۱) مسلمانان ☐ (۲) مؤمنان ☐ ب) دعای امام سجاد (علیه‌السلام) پیوسته این بود که خداوند ایام زندگی‌اش را به چیزی اختصاص دهد؟ (۱) شناخت هدف زندگی ☐ (۲) درک آینده خویش ☐	۸
۳/۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	ز
۰/۷۵	ویژگی کسی که می‌تواند به سوال‌های اساسی ما پاسخ صحیح بدهد را بیان کنید. (یک مورد کافی است)	۹

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

س ل م
مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۴

صفحه ۳ از ۴

ردیف	سؤال	بارم
۱۰	از مسئولیت‌های پیامبر (ﷺ) کدام یک با رحلت ایشان پایان یافته و کدام یک تداوم می‌یابد؟	۰/۷۵
۱۱	پیامبر اکرم (ﷺ) راجع به بازگویی بدی‌های دیگران پیش ایشان چه می‌فرمودند؟	۰/۷۵
۱۲	شیعه به چه کسی گفته می‌شود؟	۰/۵
۱۳	علل ختم نبوت را نام ببرید. (۳ مورد کافی است).	۰/۷۵
ح	به هر یک از سؤالات زیر پاسخ کامل و تشریحی دهید.	۴/۵
۱۴	کشف راه درست زندگی به عنوان یکی از نیازهای اساسی انسان را توضیح دهید؟	۱/۵

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۴

صفحه ۴ از ۴

بارم	سؤال	ردیف
۱	استمرار و پیوستگی در دعوت پیامبران به چه معناست؟	۱۵
۱	«تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» به عنوان یکی از اعجازهای محتوایی قرآن کریم را توضیح دهید.	۱۶
۱	ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام را شرح دهید.	۱۷
۱۶	جمع بارم	

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

س ل م
مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۰

صفحه ۱ از ۳

ردیف	سؤال	بارم
الف	آیات و احادیث	۲
۱	با توجه به آیه زیر به سؤالات پاسخ دهید. ﴿لقد ارسلنا رسلنا بالبينات و انزلنا معهم الكتاب والميزان ليقوم الناس بالقسط﴾ الف) به کدام مسئولیت رسول خدا (ﷺ) اشاره دارد؟ ب) مطابق آیه، هدف ارسال پیامبران چیست؟ ج) به کدام دلیل از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد؟	۱/۵
۲	پیام آیه شریفه: ﴿ام يقولون افتراه قل فاتوا بسوره مثله﴾، را بنویسید.	۰/۵
ب	عبارات و مفاهیم	۲
۳	درستی و نادرستی عبارتهای زیر را با (ص / غ) مشخص کنید. الف) تشخیص عصمت امام برای انسان ممکن نیست. پس همانطور که پیامبر از طرف خدا تعیین شده، مقام امامت نیز از طرف پیامبر به افراد شایسته داده می شود تا مردم او را بشناسند. ( ) ب) اشاره قرآن به برخی از نکات علمی در تمامی دنیای آن روز بی سابقه بوده است و از جنبه های لفظی قرآن می باشد. ( ) ج) از نظر پیامبر اسلام (ﷺ)، حضرت علی (علیه السلام) راسخ ترین شما در انجام فرمان نزد خداست. ( ) د) حضرت علی (علیه السلام) از همان آغاز مطابق سیره و روش پیامبر و خلفای گذشته برقراری عدالت را سرلوحه کار خود قرار داد. ( ) ه) همه انسان ها ویژگی های فطری مشترکی دارند. ( ) و) پیامبر در زمینه های فردی و اجتماعی الگوی مؤمنان هستند. ( ) ز) نیازهای انسان انحصار به نیازهای طبیعی و غریزی او دارد. ( ) ح) پذیرش حکومت طاغوت حرام است اما در مواردی می توان به دستوره های وی گوش داد. ( )	
ج	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.	۲
۴	الف) آسان ترین راه برای غیرالهی نشان دادن اسلام و قرآن ..... است. ب) ضرورت عصمت انبیاء «در تعلیم و تبیین دین الهی»، به دلیل جلوگیری از ..... و ..... می باشد. ج) حدیث ..... با آیه اطاعت ارتباط مفهومی دارد. د) اولین و معتبرترین مرجع دینی برای فهم آیات الهی، ..... و ..... پیامبر (ﷺ) است. ه) با تدبر در آیات قرآنی، نظریه انبساط جهان به عنوان یکی از جنبه های اعجاز ..... اشاره شده است و) داد و ستد یک نیاز ..... است.	

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۰

صفحه ۲ از ۳

ردیف	سؤال	بارم
۵	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱/۵
۵	الف) ولایت ظاهری: ب) شیعه:	۰/۷۵ ۰/۷۵
۵	کشف ارتباط	۱
۶	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ به گزینه‌های سمت راست مربوط است؟ (یک مورد اضافی است) الف) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه زندگی ب) حفظ قرآن کریم از تحریف ج) ویژگی‌های فطری مشترک د) ساختار موزون کلمات ه) حدیث منزلت ۱) گریزان از فنا و نابودی ۲) آغاز نهضت‌های علمی و فرهنگی با ورود مسلمانان به ایران و عراق و شام ۳) اعجاز لفظی ۴) ختم نبوت	۱
۹	سوالات گزینه‌ای	۱
۷	الف) جامعیت و همه‌جانبه بودن به اعجاز ..... اشاره دارد. ۱) لفظی ☐ ۲) محتوایی ☐ ب) حدیث غدیر پس از آیه ..... بیان شده است. ۱) تطهیر ☐ ۲) ابلاغ یا تبلیغ ☐	
ز	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۲/۵
۸	تحدی یعنی چه؟	۰/۵
۹	چرا قرآن کریم به تکمیل و تصحیح نیاز ندارد؟	۰/۵

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

س ل م
مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۰

صفحه ۳ از ۳

ردیف	سؤال	بارم
۱۰	در حدیث ثقلین «همراه همیشگی» هم شامل چه چیزهایی است؟ تمسک به آنها چه ثمره‌ای دارد؟	۰/۵
۱۱	خداوند چگونه حجت را بر انسان تمام کرد؟	۰/۵
۱۲	معجزه آخرین پیامبر باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟	۰/۵
ح	به هر یک از سؤالات زیر پاسخ کامل و تشریحی دهید.	۴
۱۳	تأثیر ناپذیری از دوران جاهلیت را با اشاره به تعریف فرهنگ توضیح دهید.	۱
۱۴	با تدبر در سوره العصر توضیح دهید که چرا خداوند به زمان و عصر قسم خورده است؟ و چه کسانی دچار خسران نمی‌شوند؟	۱
۱۵	ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت به چه معناست؟	۱
۱۶	مطابق کلام امام خمینی (ره) دو مورد از اقدامات لازم برای اجرای برنامه دقیق جهت وحدت بین مسلمانان را نام ببرید.	۱
	جمع بarm	۱۶

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۲

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۱ از ۲

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

ردیف	سؤال	بارم
الف	با تدبر در آیات قرآن و روایت، به سوالات زیر پاسخ دهید.	۲
۱	آیه شریفه: ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾، به کدام یک از دلایل تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد؟	۰/۵
۲	کدام عبارت قرآنی بیانگر اثبات نهایت عجز مخالفان در برابر قرآن کریم است؟ الف) ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَاتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ﴾ ب) ﴿قُلْ لَنْ يَجْتَمَعَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ...﴾	۰/۵
۳	بنابر آیه شریفه: ﴿رَسُلًا مَبْشُرِينَ وَمُنذِرِينَ لئَلَّ يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾، هدف خداوند متعال از ارسال پیامبران چیست؟	۰/۵
۴	امام باقر (علیه السلام) می‌فرماید: «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد در کتابش (قرآن) آورده است.» این حدیث بیانگر کدام جنبه اعجاز محتوایی است؟	۰/۵
ب	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	۲
۵	الف) امکان انحراف در تعالیم الهی زمانی صورت می‌گیرد که پیامبری در دریافت وحی و رساندن آن به مردم معصوم نباشد. ب) منظور از ثقلین، قرآن و اهل بیت پیامبر (علیهم السلام) می‌باشد. ج) براساس کلام رسول خدا (صلی الله علیه و آله)، حضرت علی (علیه السلام) اولین ایمان‌آورنده به خدا و وفادارترین در پیمان با خدا است. د) جامع نبودن پاسخ‌هایی بر ظن و گمان به نیازهای بنیادین، تجربه و آزمون را ضروری می‌سازد.	۰/۵
ج	جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.	۲
۶	الف) ولی و سرپرست حقیقی انسان‌ها، ..... ب) لازمه ..... یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است. ج) به حق، سخن علی (علیه السلام) را از سخن ..... فروتر و از سخن ..... برتر خوانده‌اند.	۰/۵
د	کشف ارتباط	۱
۷	هر یک از عبارات سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است)	۰/۵
	الف) علت تجدید نبوت پیامبران ب) چگونگی تأمین امنیت ج) سقوط اقوام و ملل پیشین د) سخن گفتن از موضوع‌هایی همچون عدالت‌طلبی و علم‌دوستی	
	۱- نیاز متغیر ۲- تبعیض در اجرای عدالت ۳- تحریف تعلیمات پیامبران پیشین ۴- تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت ۵- نیاز ثابت	

مرکز پژوهش‌های آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۲

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۲ از ۲

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۱)

ردیف	سؤال	بارم
۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۲
۸	منظور از فطرت انسان چیست؟	۰/۵
۹	شکل‌گیری سؤالاتی همچون «برای چه زندگی می‌کنم؟» در ذهن انسان‌ها، بیانگر کدام نیاز برتر در طول زندگی است؟	۰/۵
۱۰	در برنامه واحد الهی، بازتاب و نتیجه اندیشه در خود و جهان هستی چیست؟	۰/۵
۱۱	نزول آیه ولایت در آن شرایط و اعلام جانشینی امام علی (علیه السلام) توسط پیامبر (صلی الله علیه و آله)، برای چه بود؟	۰/۵
و	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۱۲	الف) قوانین تنظیم‌کننده در اسلام: ب) ولایت ظاهری:	
ز	گزینه صحیح را انتخاب کنید.	۱
۱۳	الف) دعای پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) در حق همسر و فرزندان امیرالمؤمنین (علیه السلام) که فرمود: «آنان را از هر پلییدی و ناپاکی حفظ کن» چگونه به اجابت رسید و مشخص نمودن مصداق این آیه بیانگر کدام یک از مسئولیت‌های عصر رسالت پیامبر (صلی الله علیه و آله) است؟ ۱) نزول آیه تطهیر - دریافت و ابلاغ وحی ☐ ۲) نزول آیه تطهیر - مرجعیت دینی ☐ ۳) نزول آیه ولایت - مرجعیت دینی ☐ ب) علاوه بر رساندن وحی به مردم، پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز بر عهده داشت علت این امر در کدام گزینه به درستی اشاره شده است؟ ۱) مشاهده عالم غیب و ماورای طبیعت و دخل و تصرف در عالم خلقت و هدایت دل‌های آماده ☐ ۲) دستیابی مردم به معارف قرآن، فهم جزئیات احکام و قوانین قرآن و آموختن شیوه عمل کردن به آن ☐ ۳) یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم جامعه‌ای برپایه عدل بنا کنند. ☐	
ح	به سوالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.	۵
۱۴	ذکر نکات علمی در قرآن مانند حرکت زمین و انبساط جهان، گویای چیست؟	۱
۱۵	شیوه هدایت خداوند برای انسان‌ها چگونه است؟ توضیح دهید.	۱/۵
۱۶	کلام امام خمینی (ره) درباره «وحدت» خطاب به مسلمانان را بنویسید.	۱
۱۷	تلاش برای برقراری عدالت و برابری از سیره پیامبر (صلی الله علیه و آله) را توضیح دهید.	۱/۵
۱۶	جمع بارم	

مرکز پژوهش‌های آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۲

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۱ از ۲

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

بارم	سؤال	ردیف
۲/۵	با تدبر در آیات قرآن و روایت، به سوالات زیر پاسخ دهید.	الف
۰/۵	کدام سخن از پیامبر (ﷺ) به ختم نبوت اشاره دارد؟ الف) «أنت مني بمنزلة هارون من موسى إلا أنه لا نبي بعدي» ب) «أيها الناس من أولى الناس بالمؤمنين من أنفسهم»	۱
۰/۵	براساس آیات الهی در قرآن کریم، خداوند از پیامبران می‌خواهد تا در چه چیز تفرقه نکنند؟	۲
۰/۵	عبارت قرآنی زیر را به درستی کامل کنید. «انی تارک فیکم ... کتاب الله و عترتی ...»	۳
۰/۵	آیه شریفه: «اللهم اعلم حيث يجعل رسالته» بیانگر کدام ویژگی پیامبران الهی است؟	۴
۰/۵	مقصود پیامبر (ﷺ) از بیان: «انا مدینه العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیاتها من بابها»، چیست؟	۵
۲	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	ب
۰/۵	الف) مخالفان سرسخت اسلام بعد از شهادت رسول اکرم (ﷺ) تاکنون، تلاش بسیاری کرده‌اند تا عظمت قرآن را زیر سؤال ببرند. ب) براساس سخن امام باقر (علیه السلام) نماز، خمس، روزه، حج و ولایت پنج پایه اسلام هستند و از میان آنها ولایت مهم‌ترین است. ج) ولایت معنوی همان سرپرستی و رهبری معنوی انسان‌هاست که مرتبه‌ای برتر و بالاتر از ولایت ظاهری شمرده می‌شود. د) امام علی (علیه السلام) برای اولین بار در جامعه آن روز، برابری همه افراد برابر قانون را اعلام کرد.	۶
۲	جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.	ج
۰/۵	الف) نزول آیه انذار حدود ..... سال پس از بعثت پیامبر اسلام (ﷺ) بود. ب) استفاده از زیباترین و مناسب‌ترین کلمات و عبارت‌ها برای رساندن معنا به بهترین وجه در قرآن کریم، بیانگر اعجاز ..... از جنبه‌های اعجاز قرآن کریم است. ج) لازمه جانشینی پیامبر (ﷺ) ..... و ..... است.	۷
۱	کشف ارتباط	د
۰/۵	هر یک از عبارت‌های سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است).	۸
	الف) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام ب) داد و ستد و امنیت ج) لزوم شناخت اولی‌الامر د) آیه انذار	
	۱- نیازهای ثابت ۲- حدیث جابر ۳- تبلیغ دین الهی به خویشان ۴- تلاش برای اجرای عدالت ۵- ولایت ظاهری	

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس پرتو

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۲

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۲ از ۲

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی (سری ۲)

ردیف	سؤال	بارم
۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۲
۹	رسول خدا (ﷺ) چگونه به مقام ولایت معنوی رسید؟	۰/۵
۱۰	اولین اقدام حضرت علی (علیه السلام) در رسیدن به حکومت چه بود؟	۰/۵
۱۱	چه عواملی سبب فراموشی و یا تغییر تعلیمات انبیا می‌شد؟	۰/۵
۱۲	اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد چه پیامدی به دنبال دارد؟	۰/۵
و	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۱۳	الف) ذلول: ب) شیعه:	
ز	گزینه صحیح را انتخاب کنید.	۱
۱۴	الف) میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی به چه چیزی بستگی دارد؟ (۱) درجه ایمان و عمل ☐ (۲) استعداد و لیاقت ☐ ب) این سخن امام خمینی (ره) که «هر نظام سیاسی غیر اسلامی، نظامی شرک‌آمیز است»، به کدام دلیل پیرامون ضرورت تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد؟ (۱) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام ☐ (۲) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نپذیرفتن حکومت طاغوت ☐	
ح	به سوالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.	۴/۵
۱۵	چرا خداوند معجزه اصلی پیامبر اکرم (ﷺ) را قرآن کریم قرار داد؟	۱
۱۶	کسی که می‌تواند به سوالات بنیادین انسان پاسخ صحیح دهد باید دارای چه ویژگی‌هایی باشد؟	۱
۱۷	چهار ویژگی فطری مشترک میان انسان‌ها را بنویسید.	۱
۱۸	مبارزه با فقر و محرومیت از سیره پیامبر (ﷺ) را توضیح دهید.	۱/۵
۱۶	جمع بارم	

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

مرکز تحقیقات آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

ردیف	سؤال	بارم
الف	با تدبر در آیات قرآن و روایت، به سوالات زیر پاسخ دهید.	۲/۵
۱	آیه شریفه: ﴿أَمَّا ... اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ ... الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾ را با کلمات مناسب کامل کنید.	۱
۲	براساس سخن امام کاظم (علیه السلام) به هشام بن حکم، پیامد تعقل و تفکر برتر چیست؟	۰/۵
۳	براساس آیه شریفه: ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ...﴾، چه رفتاری از سوی برخی از مدعیان ایمان باعث می شود تا در قرآن، آنان با صفت گمان به ایمان وصف شوند؟	۰/۵
۴	مطابق حدیث ثقلین، تنها راه دوری از ضلالت و گمراهی چیست؟	۰/۵
ب	درستی یا نادرستی جمله های زیر را مشخص کنید.	۱
۵	الف) آیه انذار در سال سوم بعثت بر پیامبر (صلی الله علیه و آله) نازل شد و ایشان حضرت علی (علیه السلام) را به عنوان برادر، وصی و جانشین خویش معرفی نمود. ب) عامل تداوم حیات جسمانی انسان و سایر مخلوقات در قرآن کریم، نعمت بی نظیر خداوندی و مظهر زلالی و پاکی است. ج) لازمه ماندگاری یک پیام، توانایی پاسخ دادن به همه سؤالها و نیازهای انسان در همه مکانها و زمانهاست. د) اقوام و ملل پیشین بدین سبب دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت تبعیض روا می داشتند.	☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست
ج	جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.	۱
۶	الف) اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی، ..... و ..... پیامبر (صلی الله علیه و آله) است. ب) اگر پیامبری در ..... به مردم معصوم نباشد، دین الهی به درستی به مردم نمی رسد و امکان هدایت از مردم سلب می شود. ج) خداوند با فرستادن پیامبران راه ..... را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.	
د	کشف ارتباط	۱
۷	هر یک از عبارتهای سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است). الف) خواستار کمالات نامحدود ب) ضایع نشدن عمل هیچ مرد و زنی در قرآن ج) خیر از ختم نبوت د) عدم تعارض در آیات قرآن در زمان نزول ۱- عمل در برنامه الهی ۲- انسجام درونی در عین نزول تدریجی ۳- ویژگی فطری ۴- تأثیرناپذیری از فرهنگ جاهلیت ۵- حدیث منزلت	
ه	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۳
۸	چرا در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری بوده ایم؟	۰/۵
۹	امام باقر (علیه السلام) می فرماید: «خداوند آنچه را امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش (قرآن) آورده است» این نیاز مربوط به چیست؟	۰/۵

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

صفحه ۲ از ۲

ردیف	سؤال	بارم
۱۰	شیعه به چه کسی می گویند؟	۰/۵
۱۱	دو بیت «مرد خردمند هنرپیشه را / عمر دو بایست در این روزگار / تا به یکی تجربه آموختن / با دگری تجربه بردن به کار» بیانگر کدام یک از نیازهای برتر در زندگی انسانها است؟	۰/۵
۱۲	آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر چیست؟	۰/۵
۱۳	نظریه انبساط جهان ما را به وجود کدام جنبه محتوایی قرآن کریم رهنمون می سازد؟	۰/۵
و	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۱۴	الف) اولی الامر: (ب) طاغوت:	
ز	گزینه صحیح را انتخاب کنید.	۱
۱۵	الف) عبارتهای زیر به ترتیب پیرامون کدام سیره پیامبر اکرم (ﷺ) در رهبری جامعه است؟ <ul style="list-style-type: none"> ● در جنگها سفارش می کرد که پیران و زنان را نکشند. ● به مردم می گفت بدیهای یکدیگر را پیش من بازگو نکنید. ● صراحت و قاطعیت در حفظ حقوق مردم <p>۱) تلاش برای برقراری برابری - سخت کوشی در هدایت - مبارزه با فقر و محرومیت ☐</p> <p>۲) سخت کوشی در هدایت - تلاش برای برقراری برابری - مبارزه با فقر و محرومیت ☐</p> <p>۳) سخت کوشی در هدایت - محبت و مدارا با مردم - تلاش برای برقراری برابری ☐</p> <p>ب) بیت زیر الهام بخش مفهوم کدام یک از آیات شریفه است؟ «نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت / به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد» ۱) ﴿و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک اذا لارتاب المبطلون﴾ ☐ ۲) ﴿افلا يتدبرون القرآن و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فيه اختلافاً كثيراً﴾ ☐ ۳) ﴿قل لئن اجتمعت الانس و الجن علی ان یأتوا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله﴾ ☐</p>	
ح	به سوالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.	۵/۵
۱۶	چرا پاسخ به نیازهای برتر و سؤالهای اساسی باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؟	۱
۱۷	چرا قرآن کریم نیازی به تکمیل و تصحیح ندارد؟	۱
۱۸	فرضیه سکوت قرآن و پیامبر اکرم (ﷺ) در مورد ادامه مسئولیت های پیامبر بعد از ایشان را چگونه می توان رد نمود و بطلان آن را اثبات کرد؟	۱/۵
۱۹	پیامبر اکرم (ﷺ) چه توصیه ای به مسلمانان در مورد نحوه رفتار با کافر حقیقت جو در میانه جنگ دارد؟	۱
۲۰	آیا یک مانع بیرونی مانند فرشته، پیامبران را از گناه و خطا حفظ می کند یا آنان با اختیار خود به سمت گناه و خطا نمی روند؟ (توضیح دهید)	۱
	جمع بارم	۱۶

مرکز تخصصی آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

صفحه ۱ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

بارم	سؤال	ردیف
۳/۵	با تدبر در آیات و احادیث به سؤالات زیر پاسخ دهید.	الف
۰/۵	براساس آیه شریفه: «رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِنَاسٍ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ»، علت مسدود بودن راه بهانه جویی دور افتادگان از مسیر هدایت چیست؟	۱
۱	با توجه به آیه شریفه: «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»، به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) این آیه به کدام یک از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد؟ ب) خداوند چه ابزاری را برای برقراری عدالت در جامعه در اختیار پیامبران و مردم گذاشت؟	۲
۰/۵	گزینه درست را انتخاب کنید. کدام گزینه بیانگر نهایت عجز و ناتوانی مدعیان غیرالهی بودن قرآن کریم است؟ الف) «عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ» ب) «فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ» ج) «لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ»	۳
۰/۵	آیه شریفه: «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَةَ أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنْ يَسْتَأْذِنُوا بَلِغُوا اللَّهَ عِلْمَكُمْ وَسُلُوكِكُمْ الْحَقَّ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ» را کامل کنید.	۴
۰/۵	براساس آیه شریفه: «وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»، تنها دین رساننده مردم به رستگاری دنیا و آخرت چیست؟ چرا؟	۵
۰/۵	این سخن حضرت علی (علیه السلام) که فرمودند: «روزی رسول خدا بابتی از علم برایم گشود که از آن هزار باب دیگر گشوده می شد.»، بیانگر کدام مقام پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) است؟	۶
۱/۵	درستی یا نادرستی گزاره های زیر را مشخص کنید.	ب
	الف) بزرگان بنی هاشم بعد از اینکه پیامبر (صلی الله علیه و آله) آنان را به دین اسلام دعوت نمود، اعلام وفاداری و بیعت کردند. ب) آنچه موجب جذب دل های آماده به سوی قرآن شد، اعجاز لفظی بود. ج) اگر پیامبر (صلی الله علیه و آله) در اجرای احکام الهی معصوم نباشد، امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می شود. د) جامع نبودن پاسخ هایی بر ظن و گمان به نیازهای بنیادین، تجربه و آزمون را ضروری می سازد. ه) امام علی (علیه السلام) برای اولین بار در جامعه آن روز نابرابری همه افراد در برابر قانون را اعلام کرد. و) «فطرت» به معنای راه و روش است.	۷

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

صفحه ۲ از ۳

ردیف	سؤال	بارم
۵	گزینه درست را انتخاب کنید.	۱
۸	الف) آنجا که بخواهیم با استناد بر یک عبارت شریفه، عصمت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) در اجرای عدالت را به تصویر بکشیم، کدام گزینه یاری گر ما خواهد بود؟ (۱) «أنا مدينة العلم و عليّ بأبها» (۲) «عليّ مع الحقّ و الحقّ مع عليّ» (۳) «عليّ مع القرآن و القرآن مع عليّ» ب) «ممانعت از بی اثر شدن زحمات و مجاهدت‌های پیامبر (صلی الله علیه و آله) و کوتاه کردن دست خیانت ابرقدرت‌ها از ممالک مسلمانان» چگونه میسر می‌شود؟ (۱) مبارزه با غرب و غرب زدگی - دفاع از حق مظلومان جهان (۲) ایمان به خدا و دوری از شرک - پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت (۳) اتحاد و همدلی مسلمانان - اجتماع در زیر پرچم توحید	
۵	مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱/۵
۹	الف) طاغوت: ب) معجزه:	
ج	کشف ارتباط	۲
۱۰	هر کدام از موارد سمت راست به کدام یک از موارد سمت چپ مربوط است؟ (یک مورد اضافی است). سمت راست الف) مشاور و وزیر بودن امام علی (علیه السلام) ب) علت اختلاف و چند دینی ج) تکرار سه بار کلام پیامبر (صلی الله علیه و آله) د) بیان مسئولیت‌های اجتماعی در قرآن سمت چپ ۱- رشک و حسد رهبران دینی ۲- حدیث غدیر ۳- جامعیت و همه جانبه بودن ۴- آیه ولایت ۵- حدیث منزلت	
ح	درک مطلب	۱/۵
۱۱	الف) شاید نتوان کتابی را در جهان یافت که در آن به اندازه قرآن کریم به تعقل، تفکر و علم دوستی تأکید شده باشد. در این کتاب بیش از ۷۷۰ بار از علم، ۱۸۵ بار از گوش دادن و توجه کردن، ۴۹ بار از عقل، ۱۸ بار از فکر کردن، ۱۳۲ بار از تبیین و دلیل و نیز دهها کلمه دیگر مانند قلم و کتاب که به تفکر و علم مربوط می‌شود نام برده شده است. همچنین آیات متعددی در نکوهش جهل، غفلت و تعقل نکردن وجود دارد. ب) در جامعه آن روز عربستان و حتی دیگر نقاط جهان، کرامت زنان نادیده گرفته می‌شد. به گونه‌ای که اگر خانواده‌ای فرزند دختر به دنیا می‌آورد احساس شرم می‌کرد. در چنین فضایی، قرآن کریم به بیان کرامت زن و تساوی وی با مرد در انسانیت اعلام کرد: هر کس، از مرد و زن عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد خداوند به او حیات پاک و پاکیزه می‌بخشد و عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند. علاوه بر این قرآن کریم برای زنان حقوق خانوادگی و اجتماعی قائل شد و در مالکیت به او استقلال و درآمد کارش را از آن خودش دانست. (۱) متن الف به کدام یک از جنبه‌های اعجاز قرآن کریم اشاره دارد؟ (۲) متن ب به کدام یک از انواع اعجاز محتوایی اشاره دارد؟	

مرکز نخبش آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

صفحه ۳ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

کلاس:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

ردیف	سؤال	بارم
و	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۲
۱۲	از دیدگاه امام کاظم (علیه السلام) بستر ساز پیشتازی علم به دستورات خداوند، بالا بردن چیست؟	۰/۵
۱۳	علل حفظ قرآن کریم از تحریف را نام ببرید.	۰/۵
۱۴	سخن گفتن قرآن از موضوع‌هایی مانند: «عدالت‌خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر»، نشان از کدام جنبه اعجاز محتوایی دارد؟	۰/۵
۱۵	مطابق حدیق ثقلین، تنها راه دوری از ضلالت و گمراهی چیست؟	۰/۵
ز	به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید.	۷
۱۶	چه کسی می‌تواند عهده‌دار ارائه پاسخ جامع و کامل به نیازهای برتر انسان باشد؟ توضیح دهید.	۱/۵
۱۷	دو مورد از فرض‌هایی که در برابر سؤال «مسئولیت‌هایی که بعد از پیامبر باقی می‌مانند چه سرنوشتی پیدا می‌کنند؟» مطرح است را بنویسید.	۱/۵
۱۸	تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی) را توضیح دهید؟	۲
۱۹	نمونه‌های سیره رهبری پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) را نام ببرید. (۴ مورد)	۲
	جمع بارم	۲۰

مرکز تحقیق آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۴

صفحه ۱ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

کلاس:

ردیف	سؤال	بارم
الف	با تدبر در آیات و احادیث به سؤالات زیر پاسخ دهید.	۳/۵
۱	با توجه به آیه شریفه: ﴿خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم...﴾، سفارش خداوند چیست؟	۰/۵
۲	آیه شریفه: ۱- ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ و آیه شریفه: ۲- ﴿أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾، به ترتیب مربوط به کدام دلیل ضرورت حکومت اسلامی است؟	۱
۳	آیه شریفه: ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ..... وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ.....﴾ را کامل کنید.	۰/۵
۴	با توجه به آیه شریفه: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَ الْيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾، رسول خدا (ﷺ) برای چه کسی سرمشق نیکویی است؟	۱
۵	در آیات: ﴿وَ الْعَصْرَ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ﴾، تدبیر کنید و بگویید چه خسارتی انسان را تهدید می کند؟	۰/۵
ب	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید.	۲/۵
۶	الف) خداوند پاسخ به نیازهای طبیعی و غریزی را در عالم طبیعت آماده کرده است. ☐ درست ☐ نادرست ب) هر پیامبری که می‌آمد به آمدن پیامبر بعدی بشارت می‌داد و بر پیروی از او تأکید می‌کرد. ☐ درست ☐ نادرست ج) آسان‌ترین راه برای غیرالهی نشان دادن اسلام و قرآن، آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های قرآن است. ☐ درست ☐ نادرست د) امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) اولین و بزرگ‌ترین معلم قرآن بود. ☐ درست ☐ نادرست ه) جامعه همواره نیازمند حاکم و معلمی است که بتواند راه رسول خدا (ﷺ) را ادامه دهد و احکام اسلام را اجرا نماید. ☐ درست ☐ نادرست	
ج	گزینه درست را انتخاب کنید.	۱
۷	الف) انسان‌ها چگونه راه صحیح زندگی را می‌یابند و طبق فرموده امام کاظم (علیه السلام) چه کسانی نسبت به فرمان‌های الهی داناترند؟ ۱) با تعقل در پیام الهی - کسانی که در تفکر و تعقل برتر هستند. ۲) با تعقل در پیام الهی - کسانی که رتبه بالا در دنیا و آخرت دارند. ۳) با تعقل در پیام الهی - کسانی که از معرفت برتری برخوردار هستند. ب) ..... سبب شد که تعالیم الهی جزء سبک زندگی، آداب و رسوم و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند. ۱) استمرار و پیوستگی در دعوت ۲) رشد تدریجی سطح فکر مردم ۳) تحریف تعلیمات پیامبر پیشین	

مرکز تحقیقات آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۴

صفحه ۲ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

ردیف	سؤال	بارم
۵	مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۸	الف) حجّت الوداع یا حجّت البلاغ: ب) شیعه:	۱
۹	هر یک از عبارتهای سمت راست با کدام یک از عبارتهای سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ، یک مورد اضافی است).	۱
	<p>سمت راست</p> <p>الف) ﴿إِنَّمَا يُرِيدَ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ...﴾</p> <p>ب) ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ...﴾</p> <p>ج) ﴿إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ...﴾</p> <p>د) ﴿وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾</p>	<p>سمت چپ</p> <p>۱- حدیث ثقلین</p> <p>۲- آیه تطهیر</p> <p>۳- آیه یوم الانذار</p> <p>۴- آیه ابلاغ</p> <p>۵- حدیث منزلت</p>
۱۰	«استغفار و توبه، مراتب و درجاتی متناسب با توبه کنندگان دارد. توبه گنهکاران برای رفع گناه است و توبه و استغفار اولیای الهی برای دفع گناه. چنان که گاهی لباسی آلوده می شود و برای پاک و تمیز کردن، آن را می شویند و گاهی لباس چنان شفاف و تمیز است که با دقت مراقب اند تا آلوده نشود. اولیای خدا با اشک و آه از خداوند می خواهند که آنان را در عرصه مبارزه با شیطان پیروز گرداند تا قلب آنان آلوده به گناه نشود و همچنین اولیای الهی وقتی به خود و اعمال خویش می نگرند با تمام عظمت و بزرگی که آن اعمال دارند، آنها را در برابر عظمت بی نهایت الهی بسیار کوچک می بینند و این نشان دهنده مقام عصمت اولیای الهی از گناه است.» با توجه به متن بگویند آیا انسان ها نیز مانند پیامبران دارای مقام عصمت هستند؟ توضیح دهید.	۱
۱۱	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۳
۱۲	مصرع: «به کجا می روم آخر نمایی وطنم»، به کدام نیاز برتر انسان اشاره دارد؟	۰/۵
۱۳	اسلام از ما خواسته است با ایمان، در عرصه عمل به چه چیزهایی برسیم؟ (دو مورد)	۰/۵
	چرا هر پیامبری که مبعوث می شد، آیت یا معجزه ای می آورد؟	۰/۵

مرکز تخصصی آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۴

صفحه ۳ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	منظور از جمله: «آنچه که مورد نیاز انسان است، در قرآن آمده است»، چه چیزها و چه نیازهایی است؟	۱۴
۰/۵	بهره‌مندی انسان‌ها از ولایت و هدایت معنوی به چه چیزی بستگی دارد؟	۱۵
۰/۵	اختلاف میان اقوام و مذاهب اسلامی چه نتایجی در پی دارد؟	۱۶
۷	به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید.	ح
۱	در سؤال‌های اساسی به چه ویژگی‌هایی باید دقت شود؟	۱۷
۱	آیا این امکان وجود داشت که خداوند برنامه سعادت بشر را یکبار برای همیشه در زمان حضرت آدم (علیه السلام) برای مردم بفرستد؟ چرا؟	۱۸
۱	چرا اندیشه دانشمندان به مرور زمان تغییر می‌کند و این ویژگی، چگونه الهی بودن قرآن را اثبات می‌کند؟	۱۹
۱	عدم عصمت در مسئولیت‌های «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری»، چه اتفاقی را در پی خواهد داشت؟	۲۰
۱/۵	برای ردّ فرضیه: «قرآن و پیامبر (صلی الله علیه و آله) درباره آینده مسئولیت‌های بعد از پیامبر سکوت کرده‌اند»، چه می‌توان گفت؟	۲۱
۱/۵	تلاش برای برقراری عدالت و برابری را که یکی از ویژگی‌های سیره نبوی در رهبری جامعه اسلامی است، توضیح دهید.	۲۲
۲۰	جمع بارم	

دفترچه پاسخنامه

دین و زندگی پایه یازدهم

آرشیو آزمون‌های تشریحی نیمسال اول

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۱ نمره)

برید - لیذهب - الرجس - یطهرکم

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۷۰)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۵ نمره)

رشد تدریجی سطح فکر مردم

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۵)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۵ نمره)

انسجام درونی در عین نزول تدریجی

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۴۰)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۲۵/۵ نمره)

الف) درست	ب) نادرست	ج) درست	د) نادرست
ه) درست	و) نادرست		

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵، صفحه های ۱۵، ۳۰، ۳۸، ۴۱، ۵۰ و ۶۶)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۲۵/۵ نمره)

الف) درجه ایمان - عمل   ب) عقلش - دنیا و آخرت   ج) آیت - معجزه

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۱، ۳ و ۴، صفحه های ۱۶، ۳۷ و ۵۳)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۵/۵ نمره)

الف) گزینه ۲ (تشکیل حکومت)   ب) گزینه ۱ (عقل و وحی)   ج) گزینه ۱ (والا و بلندمرتبه)

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۱، ۴ و ۶، صفحه های ۱۵، ۴۹ و ۷۹)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۵ نمره)

الف) ۳   ب) ۲   ج) ۴   د) ۱

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲، ۳ و ۵، صفحه های ۲۴، ۲۵، ۴۰ و ۶۷)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۷۵/۵ نمره)

الف) یعنی آفرینش خاص انسان و ویژگی هایی که خداوند در اصل آفرینش انسان قرار داده است و انسان با این ویژگی ها شناخته می شوند.
ب) کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند در حالی که فرمان و قانونشان نشأت گرفته از فرمان الهی نیست.

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲ و ۴، صفحه های ۲۴ و ۵۱)

پاسخ سؤال ۹: (۵/۵ نمره)

بدی های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۷۷)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۵ نمره)

ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی، عدم توسعه کتابت

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۵)

پاسخ سؤال ۱۱: (۱ نمره)

آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی - حفظ قرآن کریم از تحریف - وجود امام معصوم بعد از پیامبر (ﷺ) - پویایی و روزآمد بودن دین اسلام (ذکر دو مورد کافی است).

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۵)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۵ نمره)

گفتار و رفتار پیامبر (ﷺ)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۴۹)

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۰ نمره)

شیعه، مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر (ﷺ)، امام علی (علیه السلام) را جانشین پیامبر (ﷺ) می داند و از او پیروی می کند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۸۱)

پاسخ سؤال ۱۴: (۱ نمره)

اگر پیامبری در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی معصوم نباشد (در مرجعیت دینی معصوم نباشد)، امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می شود و اعتماد مردم به دین از دست می رود.

اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد (در ولایت ظاهری معصوم نباشد)، امکان دارد کارهایی را که مخالف دستورهای خداست انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراهی دچار شوند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۳)

پاسخ سؤال ۱۵: (۱ نمره)

یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ﷺ) اجرای عدالت بود و ایشان در این مورد با قاطعیت عمل کرد و کوشید تا جامعه عادلانه ای بنا کند که در آن از تبعیض خبری نباشد و همه در برابر قانون الهی یکسان باشند. آن حضرت درآمد بیت المال را میان مسلمانان به تساوی تقسیم می کرد و فرقی میان عرب و غیرعرب نمی گذاشت. با همه بردباری و ملایمتی که در برابر پایمال شدن حق شخصی خود داشت، در برابر نادیده گرفتن حقوق افراد جامعه می ایستاد و کوتاه نمی آمد و متجاوزان حقوق افراد جامعه را در هر موقعیت و مقامی که بودند مجازات می کرد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۷۵)

پاسخ سؤال ۱۶: (۱ نمره)

زیرا انسان فقط یک بار به دنیا می آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می کند. بنابراین در این فرصت تکرارنشده باید از بین همه راههایی که پیش روی اوست راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره گیری از سرمایه های خدادادی به هدف خلقت برسد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

پیامبر در سال دهم هجرت عازم مکه شد تا فریضه حج را به جا آورد. این حج در آخرین سال زندگی ایشان به «حجة البلاغ» و «حجة الوداع» مشهور است. در این حج هزاران نفر شرکت کردند تا روش انجام دادن اعمال را از پیامبر فرا گیرند و حج را با ایشان به جا آورند. در مسیر بازگشت به مدینه در روز هجدهم ماه ذی الحجه در محلی به نام غدیر خم این آیه نازل شد: «ای رسول آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده برسان و اگر چنین نکنی، رسالت را ادا نکرده ای و خداوند تو را از مردمان حفظ می کند، خداوند، کافران را هدایت نمی کند» بعد از نزول آیه پیامبر اکرم (ﷺ) دستور داد همه توقف کنند تا بازماندگان برسند و آنان که پیش رفته اند، برگردند. ابتدا نماز را خواندند و سپس، پیامبر در یک سخنرانی مهم با مردم سخن گفت و آنان را برای دریافت آن پیام بزرگ آماده کرد. پیامبر فرمود: «ای مردم، چه کسی به مومنان از خودشان سزاوارتر است؟ گفتند: خدا و پیامبرش بر ما ولایت و سرپرستی دارند. سپس فرمودند: هر کس که من ولی و سرپرست اویم، علی نیز ولی و سرپرست اوست» و این جمله را سه بار تکرار کرد. در پایان سخنرانی نیز از حاضران خواست که مطالب گفته شده را به غایبان برسانند. پس از آن، مردم برای عرض تبریک و شادباش به سوی امام آمدند و با وی بیعت کردند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه های ۶۸ و ۶۹)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۱)

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

صفحه ۱۱ از ۲

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

تحتی

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه های ۳۷ و ۳۸)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۰ نمره)

در شأن اهل بیت (علیهم السلام)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه های ۶۹ و ۷۰)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

پیامبر (ﷺ) در همه زمینهای فردی و اجتماعی از جمله در جایگاه رهبری از سوی خداوند به عنوان الگو و اسوه انسان معرفی شدند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۷۵)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) نادرست   ب) نادرست

ج) درست

د) نادرست

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۴، ۵ و ۶، صفحه های ۴۹، ۶۶ و ۸۰)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) پیامبر (ﷺ) - مرجع علمی

ب) عصمت - خدا

ج) عدالت

د) انحراف

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲، ۴ و ۵، صفحه های ۲۵، ۴۹، ۵۳ و ۶۴)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۱   ب) گزینه ۲

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲، ۳، صفحه های ۲۵ و ۳۷)

پاسخ سؤال ۷: (۱ نمره)

الف) ۳

ب) ۲

ج) ۱

د) ۴

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲ و ۴، صفحه های ۲۴، ۲۹، ۴۹ و ۵۰)

پاسخ سؤال ۸: (۱ نمره)

اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است این سخن پیامبر به صورت یک قاعده درآمده و بسیاری از مقررات اسلامی را کنترل می کند. (مثال روزه)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۳۰)

پاسخ سؤال ۹: (۷۵/۰ نمره)

انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - جامعیت و همه جانبه بودن - ذکر نکات علمی بی سابقه (ذکر ۳ مورد کافی است)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه های ۴۰ و ۴۱)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۰ نمره)

طیب سیار

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۷۷)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

أمی بودن پیامبر (ﷺ) - بی سواد بودن

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۳۶)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

امام علی (علیه السلام)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۴۹)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۱)

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۳: (۱/۲۵ نمره)

خداوند برنامه هدایت انسان را توسط پیامبران می فرستد تا انسان در آن تفکر کند و با اختیار خود آن را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد تا به هدفی که خدا برای او در خلقت قرار داده است برسد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۵)

پاسخ سؤال ۱۴: (۱ نمره)

نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر (ﷺ) قبلی اکنون نمی تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۳۱)

پاسخ سؤال ۱۵: (۲ نمره)

یکی از ابعاد شگفت انگیز حضرت علی (ع) علم و معرفت او بود. حضرت علی (ع) در جهان شناسی، انسان شناسی، دین شناسی، حکومت و کشورداری، نظام اجتماعی و اقتصادی، اخلاق و فضیلت و سایر موضوعات مورد نیاز هدایت و سعادت انسان سخن گفته و ما را راهنمایی کرده است. کتاب نهج البلاغه که بخشی از سخنرانی ها، نامه ها و پند و اندرزهای ایشان را در خود جای داده حکایت گر این دانش بی مانند است. حضرت علی (ع) جز نزد پیامبر (ﷺ) نزد کسی دیگر شاگردی نکرده بود. در حقیقت دانش ایشان متصل به دانش پیامبر بود و دانش پیامبر نیز از وحی الهی سرچشمه می گرفت. پیامبر در همین باره فرمود: من شهر علم هستم و علی در آن است. هر کس این علم را بخواهد باید از در آن وارد شود. حضرت علی (ع) می فرمود: هرگاه از پیامبر سوال می کردم، پاسخم را می داد و اگر در حضورش سکوت می کردم ایشان پیشگام می شد و از دانش خود مرا بهره مند می ساخت. حضرت علی (ع) به دانشی رسیدند که در هر مورد از ایشان سوال می شد، در کمال درستی پاسخ می دادند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه های ۸۲ و ۸۳)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۲)

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

پاسخ سؤال ۱: (۲۵/۰ نمره)

علم بی کران

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه های ۸۲ و ۸۳)

پاسخ سؤال ۲: (۷۵/۰ نمره)

زیرا امروزه به جز قرآن هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد که بتوان گفت محتوای آن به طور کامل از جانب خداست و انسان ها آن را کم یا زیاد نکرده اند و با اطمینان خاطر بتوان از آن پیروی کرد. بنابراین تنها دینی که می تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند، اسلام است.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۳۱)

پاسخ سؤال ۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ولیکم - یقیمون الصلوة - الزکاة

ب) آیه ولایت

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۵)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) درست ب) نادرست

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۷۶)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) تبلیغ دائمی - مستمر ب) راه و روش - اسلام

ج) دنیا و آخرت

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۱ و ۲، صفحه های ۱۶، ۱۳)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۲ ب) گزینه ۲

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۱ و ۳، صفحه های ۱۶ و ۴۱)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۳ ب) ۱

ج) ۴

د) ۵

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲، ۳ و ۵، صفحه های ۲۴، ۲۹، ۴۰ و ۶۷)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۱ نمره)

الف) دعوت به مبارزه طلبی برای آوردن سوره های مشابه سوره های قرآن را تحدی می گویند.

ب) مسلمانی که به فرمان خدا و پیامبر (ﷺ)، امام علی (علیه السلام) را جانشین پیامبر (ﷺ) می داند و از او پیروی می کند.

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۳ و ۶، صفحه های ۳۷، ۳۸ و ۸۰)

پاسخ سؤال ۹: (۷۵/۰ نمره)

شناخت هدف زندگی - درک آینده خویش - کشف راه درست زندگی

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۰ نمره)

ولایت ظاهری - ولایت معنوی

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه های ۴۹ و ۵۲)

پاسخ سؤال ۱۱: (۷۵/۰ نمره)

ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه ها و جمله ها - شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه های ۳۹ و ۴۰)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

به معنای سرپرستی و رهبری

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۴۹)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۲)

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۳: (۲ نمره)

۱- دریافت و ابلاغ وحی

۲- تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی)

۳- اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)

اگر در مسئولیت دوم پیامبر (ﷺ) عصمت نباشد، امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می‌شود و اعتماد مردم به دین از دست می‌رود.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه‌های ۴۹ و ۵۳)

پاسخ سؤال ۱۴: (۱ نمره)

پیامبر (ﷺ) چنان علاقه‌مند به نجات مردم از گمراهی بود که سختی‌ها و آزارهای این راه، هرگز سبب دوری او از مردم نگردید و آن قدر برای هدایت‌شان شبانه‌روز تلاش کرد که خداوند در این باره خطاب به مسلمانان فرمود: «رنج شما برای او سخت و دشوار است و بر هدایت شما حریص (به شدت علاقه‌مند) است.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۷۷)

پاسخ سؤال ۱۵: (۱ نمره)

وقتی خداوند حضرت موسی (علیه السلام) را مأمور مبارزه با فرعون کرد، آن حضرت از خداوند خواست که برادرش هارون را مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم قرار دهد. خداوند نیز درخواست حضرت موسی (علیه السلام) را پذیرفت و او را مشاور و وزیر وی قرار داد. پیامبر اکرم (ﷺ) نیز بارها به امام علی (علیه السلام) فرمود: «انت منی بمنزلة هارون من موسی آلا انه لا نبي بعدی» «تو برای من مانند هارون برای موسی هستی؛ جز اینکه بعد از من پیامبری نیست.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

پاسخنامه آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۴

صفحه ۱ از ۲

س ل م

مجموعه مدارس سلام

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۱ نمره)

رسوله - آمتوا - صلوة - راکعون

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۵)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۰ نمره)

عترت و اهل بیت پیامبر و کتاب قرآن

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۷)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

حیات واقعی انسان در اجابت دعوت خدا و رسول او است. / دین

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۹)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) صحیح

ب) صحیح

ج) صحیح

د) غلط

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۱، ۴ و ۵، صفحه های ۱۳، ۵۲، ۶۳، ۶۷ و ۶۸)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) معنوی / ظاهری

ب) آیت / معجزه

ج) محبت آمیز - پدر

د) اسلام - تسلیم بودن در برابر خدا

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، ۴ و ۶، صفحه های ۲۴، ۴۹، ۵۲ و ۷۶)

پاسخ سؤال ۶: (۱/۵ نمره)

الف) کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند، در حالی که فرمان و قانونشان بر گرفته از فرمان الهی نیست، طاغوت نامیده می شود.
 ب) دعوت به مبارزه طلبی قرآن را تحدی می گویند.
 ج) فطرت انسانی یعنی نوع خاص آفرینش انسان است.

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲ تا ۴، صفحه های ۲۴، ۳۷ و ۵۱)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

ا) ج

ب) ۲ ه

۳ الف

۴ د

مورد ب) اضافی است.

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲، ۳ و ۵، صفحه های ۲۵، ۴۱ و ۶۸ تا ۷۰)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) گزینه ۱

ب) گزینه ۱

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۱ و ۶، صفحه های ۱۳ و ۷۷)

پاسخ سؤال ۹: (۰/۷۵ نمره)

الف) آگاهی کامل از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد.
 ب) همچنین بداند که انسان ها، پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و چه عاقبتی در انتظار آنهاست. (ذکر یک مورد کافی است).

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۱۰: (۰/۷۵ نمره)

دریافت و ابلاغ وحی با ختم نبوت پایان می پذیرد و تعلیم و تبیین دین (مرجعیت دینی) و ولایت ظاهری در قالب امامت ادامه می یابد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۳)

پاسخ سؤال ۱۱: (۰/۷۵ نمره)

پیامبر اکرم (ﷺ): «بدی های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۷۷)

پاسخ سؤال ۱۲: (۰/۵ نمره)

شیعه مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر، امام علی (علیه السلام) را جانشین پیامبر (ﷺ) می داند و از او پیروی می کند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۸۰)

پاسخنامه آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۴

س ل م

مجموعه مدارس سلام

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۳: (۰/۷۵) (نمره)

- ۱) آمادگی جامعه برای دریافت برنامه کامل زندگی
- ۲) حفظ قرآن کریم از تحریف
- ۳) وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ﷺ)
- ۴) پویایی و روزآمد بودن دین اسلام (ذکر ۳ مورد کافی است).

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۹)

پاسخ سؤال ۱۴: (۱/۵) (نمره)

راه زندگی یا چگونه زیستن که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. این دغدغه از آن رو دغدغه‌ای جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین در این فرصت تکرارنشده، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۱۵: (۱) (نمره)

لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است. پیامبران الهی با ایمان استوار و تلاش بی‌مانند، در طول زمان‌های مختلف دین الهی را تبلیغ می‌کردند. آنان سختی‌ها را تحمل می‌کردند تا خداپرستی، عدالت‌طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها جاودان بماند و گسترش یابد و شرک و ظلم و رذائل اخلاقی از بین برود. این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۵)

پاسخ سؤال ۱۶: (۱) (نمره)

در هر دوره‌ای از زمان، مجموعه‌ای از افکار، عقاید و آداب و رسوم که از آن به فرهنگ تعبیر می‌شود، مردم را کم و بیش تحت تأثیر قرار می‌دهد. فرهنگ مردم حجاز آمیزه‌ای از عقاید نادرست و آداب و رسوم خرافی و شرک‌آلود بود. با وجود این، قرآن کریم نه تنها از این فرهنگ تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۴۱)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱) (نمره)

اسلام یک دین کاملاً اجتماعی است؛ یعنی علاوه بر توجه به فرد، به زندگی اجتماعی نیز توجه کامل دارد و تا آنجا که مقدور بوده، به برخی احکام فردی، همچون عبادت نیز جنبه اجتماعی داده است؛ مثلاً نماز جماعت را از نماز فردی برتر دانسته و برای آن ثواب بیشتری قرار داده است. اصولاً یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم، جامعه‌ای بر پایه عدل بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را بر اساس قوانین عادلانه بنا نهند. این هدف بزرگ بدون وجود یک نظام حکومتی سالم، میسر نیست. آیا می‌شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد؟ همچنین قرآن کریم احکام اجتماعی متعددی دارد؛ مانند خمس، زکات، حقوق و مسئولیت‌های خانواده و جامعه، امر به معروف، نهی از منکر، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوزگران و ستمکاران. روشن است که اجرای این قوانین، بدون تشکیل حکومت امکان‌پذیر نیست.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۴

س ل م

مجموعه مدارس سلام

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۱/۵ نمره)

- الف) اجرای قوانین الهی از طریق تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)
 ب) برپایی قسط و عدالت اجتماعی
 ج) ضرورت اجرای احکام اجتماعی

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۱)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۵ نمره)

- اثبات الهی بودن قرآن و نفی بشری بودن قرآن و دعوت به مبارزه طلبی برای اثبات عجز و ناتوانی شکاکان به الهی بودن قرآن است

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۳۷)

پاسخ سؤال ۳: (۲ نمره)

الف) غلط	ب) غلط	ج) صحیح	د) غلط
ه) صحیح	و) صحیح	ز) غلط	ح) غلط

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۱ تا ۶، صفحه های ۱۳، ۲۴، ۴۲، ۵۱، ۶۴، ۷۵ و ۸۰)

پاسخ سؤال ۴: (۲ نمره)

- الف) آوردن سوره ای مشابه یکی از سوره های قرآن
 ب) امکان انحراف در تعالیم الهی - دچار شدن مردم به گمراهی
 ج) جابر
 د) گفتار - رفتار
 ه) محتوایی
 و) ثابت

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲ تا ۵، صفحه های ۳۰، ۳۸، ۴۲، ۴۹، ۵۳ و ۶۶)

پاسخ سؤال ۵: (۵/۵ نمره)

الف) ولایت ظاهری: رسول خدا از طرف خداوند مسئول تشکیل حکومت / و اجرای قوانین است / یعنی سرپرستی ولایت و سرپرستی جامعه را به عهده دارد / این همان ولایت ظاهری است.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۲)

ب) شیعه، مسلمانی است که بنا بر فرمان خدا و پیامبر (ﷺ)، امام علی (علیه السلام) را جانشین پیامبر دانسته و از او پیروی می کند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۸۰)

پاسخ سؤال ۶: (۱ نمره)

- ج (۱) الف (۲) د (۳) ه (۴) مورد (ب) اضافی است.

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲، ۳ و ۵، صفحه های ۲۴، ۲۹، ۴۰، ۶۷ و ۶۸)

پاسخ سؤال ۷: (۱ نمره)

- الف) گزینه ۲
 ب) گزینه ۲

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۳ و ۵، صفحه های ۴۱ و ۶۸)

پاسخ سؤال ۸: (۵/۵ نمره)

خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد کرده است تا کتابی همانند آن را بیاورند و برای اینکه عجز و ناتوانی آنها را نشان دهد، این پیشنهاد را به ده سوره کاهش داده است و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره های قرآن را هم به آنها داده است. این دعوت به همانند آوردن را تحدی می گویند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۳۷)

پاسخ سؤال ۹: (۵/۵ نمره)

با تلاش و کوشش مسلمانان و در پرتو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ﷺ) در جمع آوری و حفظ قرآن داشت، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه ای بر آن افزوده یا از آن کم نگردید. به همین جهت این کتاب نیازی به تصحیح ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۹)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۴

س ۱ م

مجموعه مدارس سلام

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۰ نمره)

قرآن و عترت یا (کتاب و اهل بیت) - با تمسک به آن گمراه نمی شویم (یا مسدود بودن راه گمراهی)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۷)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

خداوند با ارسال پیامبران، حجت را بر بندگان تمام کرد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۶)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

- ۱- مردم در همان زمان نزول قرآن به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند.
- ۲- آیندگان هم معجزه بودن آن را تأیید کنند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۳۷)

پاسخ سؤال ۱۳: (۱ نمره)

در هر دوره‌ای از زمان، مجموعه‌ای از افکار، عقاید و آداب و رسوم که از آن به فرهنگ تعبیر می‌شود، مردم را کم و بیش تحت تأثیر قرار می‌دهد. فرهنگ مردم حجاز آمیزه‌ای از عقاید نادرست و آداب و رسوم خرافی و شرک‌آلود بود. با وجود این، قرآن نه تنها از این فرهنگ تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرده و به اصلاح آن پرداخت و از موضوعاتی هم‌چون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است.

اشاره به تعریف فرهنگ:
اشاره به فرهنگ جاهلیت
اشاره به عدم تأثیرپذیری از فرهنگ جاهلیت

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۴۱)

پاسخ سؤال ۱۴: (۱ نمره)

اهمیت زمان و عمر که قابل تکرار نمی‌باشد.
کسانی که ایمان بیاورند - عمل صالح انجام دهند - دیگران را به حق و صبر سفارش کنند

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۱۵: (۱ نمره)

ولی و سرپرست حقیقی انسان‌ها خداست و به همین جهت، فرمانبرداری و اطاعت از دستوره‌های او و کسانی که خودش معین کرده، ضروری و واجب است. اجرای هر قانون و پیروی از هر کس، هنگامی صحیح است که به گونه‌ای به قانون الهی و فرمان او بازگردد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۱)

پاسخ سؤال ۱۶: (۱ نمره)

ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام ایمان دارید، به پا خیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید و دست خیانت ابرقدرت‌ها را از ممالک خود و خزائن سرشار آن کوتاه کنید. دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید که شما دارای همه چیز هستید. بر فرهنگ اسلامی تکیه کنید و با غرب و غرب زدگی مبارزه نمایید و روی پای خودتان بایستید

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۶)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۲

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۱)

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۱)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۰ نمره)

الف

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۳۷)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

خداوند پیامبران را ارسال کرده تا مردم دیگر دستاویز و بهانه و عذری نداشته باشند (تمام حجت با مردم)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۶)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۰ نمره)

جامعیت و همه جانبه بودن

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۴۱)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) نادرست (ب) درست (ج) درست (د) نادرست

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۱، ۴، ۵ و ۶، صفحه های ۱۴، ۵۳، ۶۷ و ۸۰)

پاسخ سؤال ۶: (هر جای خالی ۵/۰ نمره)

الف) خداست (ب) ماندگاری

ج) خالق (قرآن) - مخلوق (دیگر انسانها)

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲، ۴ و ۶، صفحه های ۲۵، ۵۱ و ۸۳)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۳ (تحریف تعلیمات پیامبران پیشین)
ب) ۱ (نیاز متغیر)
ج) ۲ (تبعیض در اجرای عدالت)
د) ۴ (تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۵)

پاسخ سؤال ۸: (۵/۰ نمره)

فطرت انسان یعنی آفرینش خاص انسان و ویژگی هایی که خداوند در اصل آفرینش او قرار داده است.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۴)

پاسخ سؤال ۹: (۵/۰ نمره)

بیانگر نیاز شناخت هدف زندگی است.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۳)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۰ نمره)

رسیدن به ایمان قلبی (در این برنامه از انسان خواسته می شود تا با اندیشه در خود و جهان هستی، به ایمان قلبی دست یابد).

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۴)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

برای آن بود که مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر بشوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۵)

پاسخ سؤال ۱۲: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) در اسلام دسته ای از قواعد و قوانین وجود دارد که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است. این قواعد بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می دهند و کنترل می کنند.

ب) مسئولیت دیگر پیامبر (ﷺ) ولایت بر جامعه است. ولایت به معنای سرپرستی و رهبری است. ایشان به محض اینکه در مدینه اسلام را پذیرفتند به این شهر هجرت کرده و به کمک آن مردم و مهاجران حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می شود، پی ریزی نمود.

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲ و ۳، صفحه های ۳۰ و ۳۷)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

صفحه ۲ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۲

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۱)

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۳: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۲

ب) گزینه ۲

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۴ و ۵، صفحه های ۵۰ و ۷۰)

پاسخ سؤال ۱۴: (۱ نمره)

گویای آن است که قرآن کریم بسیار فراتر از علم آن روز جامعه سخن گفته و ذکر این قبیل نکات علمی فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد یعنی خداوند متعال.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۴۳)

پاسخ سؤال ۱۵: (۱/۵ نمره)

از ویژگی های انسان توانایی تعقل و تفکر و قدرت اختیار و انتخاب است. هدایت خداوند نیز از مسیر این دو ویژگی می گذرد؛ یعنی خداوند برنامه هدایت انسان را که در برگزیده پاسخ به سوالات بنیادین است، از طریق پیامبران می فرستد، تا انسان با تفکر در این برنامه و پی بردن به ویژگی ها و امتیازات آن، با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد و به هدفی که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۵)

پاسخ سؤال ۱۶: (۱ نمره)

ایمان به حقیقت اسلام - قیام و اجتماع زیر پرچم توحید - تکیه بر فرهنگ اسلام - مبارزه با غرب و غرب زدگی (ذکر ۲ مورد کافی است).
(ای مسلمانان جهان، که به حقیقت اسلام ایمان دارید، به پا خیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید و دست خیانت ابرقدرت ها را از ممالک خود و خزائن سرشار آن کوتاه کنید. دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید که شما دارای همه چیز هستید. بر فرهنگ اسلامی تکیه کنید و با غرب و غرب زدگی مبارزه نمایید و روی پای خودتان بایستید.)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۶)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱/۵ نمره)

یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ﷺ) اجرای عدالت بود و ایشان در این مورد با قاطعیت عمل کرد و کوشید تا جامعه ای عادلانه بنا کند که در آن از تبعیض خبری نباشد و همه در برابر قانون الهی یکسان باشند. این اقدام پیامبر (ﷺ) در شرایطی انجام می گرفت که در جامعه آن روز حجاز و سایر کشورها، تبعیض و تفاوت طبقاتی، یک قانون پذیرفته شده بود و کسی با آن مخالفت نمی کرد. آن حضرت درآمد بیت المال را میان مسلمانان به تساوی تقسیم می کرد و فرقی میان عرب و غیرعرب نمی گذاشت. با همه بردباری و ملایمتی که در برابر پایمال شدن حق شخصی خود داشت، در برابر نادیده گرفته شدن حقوق افراد جامعه می ایستاد و کوتاه نمی آمد و متجاوزان حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی که بودن مجازات می کرد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۷۵)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

مرکز سنجش و آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۲

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۲)

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

الف

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه های ۶۷ و ۶۸)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۰ نمره)

در برپایی دین (براساس آیات قرآن کریم، خداوند یک دین برای انسانها فرستاده و به همه پیامبران فرمان داده است تا همان دین را در میان مردم تبلیغ کنند و راه تفرقه در آن پیش نگیرند.)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۳)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

الثقلین - اهل بیت

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۷)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۰ نمره)

عصمت

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۴)

پاسخ سؤال ۵: (۵/۰ نمره)

حضرت علی (علیه السلام) جز نزد پیامبر اکرم (ﷺ) نزد کسی دیگر شاگردی نکرده است. در حقیقت دانش ایشان متصل به دانش پیامبر بود و دانش پیامبر از وحی الهی سرچشمه می گیرد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۸۳)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) نادرست   ب) نادرست   ج) درست   د) نادرست

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۳، ۴ و ۶، صفحه های ۳۸، ۵۰، ۵۲ و ۷۶)

پاسخ سؤال ۷: (هر جای خالی ۵/۰ نمره)

الف) سه سال   ب) لفظی   ج) علم - عصمت

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۳ و ۵، صفحه های ۳۹، ۶۴ و ۷۰)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۵ (ولایت ظاهری)   ب) ۱ (نیازهای ثابت)   ج) ۲ (حدیث جابر)   د) ۳ (تبلیغ دین الهی به خویشان)

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۲، ۴ و ۵، صفحه های ۲۹، ۵۰، ۶۴ و ۶۶)

پاسخ سؤال ۹: (۵/۰ نمره)

رسول خدا (ﷺ) با انجام وظایف عبودیت و بندگی در مسیر قرب الهی به مرتبه ای از کمال نائل شد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۲)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۰ نمره)

پرداخت هزینه های کشور (فردای آن روز، پس از پرداخت هزینه های عمومی کشور از بیت المال، باقی مانده آن را میان مردم به طور مساوی تقسیم کرد.)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۸۲)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی مردم و عدم توسعه کتابت

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۵)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

کارهایی مخالف دستورهای خداوند انجام می دهد و مردم از او سرمشق می گیرند و مانند او عمل می کنند و جامعه به گمراهی و انحراف دچار می شود.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۳)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

صفحه ۲ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۲

پاسخنامه درس: دین و زندگی (سری ۲)

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۳: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) ذلول: قرآن کریم در آیات خود به حرکت زمین اشاره می کند که از جمله تشبیه زمین به ذلول است.
ذلول به شتری گفته می شود که به گونه ای حرکت می کند که سوار خود را نمی آزد.
ب) شیعه، مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر (ﷺ)، امام علی (علیه السلام) را جانشین پیامبر می داند و از او پیروی می کند.

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۳ و ۶، صفحه های ۴۲ و ۸۰)

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۲

ب) گزینه ۲

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۲)

پاسخ سؤال ۱۵: (۱ نمره)

معجزه آخرین پیامبر الهی باید به گونه ای باشد که:

- ۱- مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند.
- ۲- آیندگان هم معجزه بودن آن را تأیید کنند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۳۷)

پاسخ سؤال ۱۶: (۱ نمره)

- ۱) آگاهی کامل از خلقت انسان و جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد.
- ۲) همچنین بداند که انسان ها پس از مرگ چه سرنوشتی دارند و دقیقاً چه عاقبتی در انتظار آن هاست.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

- ۱) سرمایه تفکر و قدرت اختیار (۲) فضیلت های اخلاقی (عدالت و خیرخواهی) و دوری از رذایل اخلاقی (ظلم و حسد) (۳) به دنبال زیبایی ها و خوبی ها و کمالات نامحدود (۴) از فنا و نابودی گریزان و در جستجوی زندگی جاودانه می باشد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۴)

پاسخ سؤال ۱۸: (۵/۱ نمره)

رسول خدا (ﷺ) هم با فقر مبارزه می کرد و به دنبال بنای جامعه ای آباد و دور از محرومیت بود و هم با کوچک شمردن فقیران و بینوایان به مخالفت برمی خواست. از این رو، مردم را به کار و فعالیت تشویق می کرد. از بیکاری بدش می آمد و کسانی را که فقط عبادت می کردند و کار نمی کردند، مذمت می کرد در عین حال، به فقیران بسیار احترام می گذاشت و اجازه نمی داد که به خاطر فقر مورد بی توجهی قرار گیرند و فراموش شوند. برخی از آنها دوست صمیمی ایشان به شمار می رفتند. ثروت را ملاک برتری نمی شمرد. به آسانی با فقیرترین و محروم ترین مردم می نشست و صمیمانه با آنها گفت و گو می کرد. آنان نیز رسول خدا را همدل و همراز خود می یافتند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۷۸)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پاسخ سؤال ۱: (هر مورد ۵/۵ نمره)

ولیکم - یَقِیْمُونَ

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۵)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۵ نمره)

دانایی به فرمان الهی (... آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند...)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۶)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۵ نمره)

مراجعه به طاغوت برای داوری (آیا ندیده‌ای کسانی که گمان می‌کنند به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می‌خواهند داوری به نزد طاغوت برند ...)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۱)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۵ نمره)

تمسک جستن به کتاب خدا و اهل بیت (علیهم‌السلام)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۷)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۲۵/۵ نمره)

الف) درست   ب) درست   ج) نادرست   د) درست

(دین و زندگی یازدهم، درس‌های ۱، ۲، ۵ و ۶، صفحه‌های ۹، ۲۵، ۶۴ و ۷۶)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۲۵/۵ نمره)

الف) گفتار - رفتار   ب) دریافت وحی و رساندن آن   ج) بهانه‌جویی و عذر

(دین و زندگی یازدهم، درس‌های ۱ و ۴، صفحه‌های ۱۶، ۴۹ و ۵۳)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۵ نمره)

الف) ۳ (ویژگی فطری)   ب) ۴ (تأثیر ناپذیری از فرهنگ جاهلیت)
ج) ۵ (حدیث منزلت)   د) ۲ (انسجام درونی در عین نزول تدریجی)

(دین و زندگی یازدهم، درس‌های ۲، ۳ و ۵، صفحه‌های ۲۴، ۴۰، ۴۳ و ۶۸)

پاسخ سؤال ۸: (۵/۵ نمره)

به علت داشتن احتیاج دائمی انسان به برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۹: (۵/۵ نمره)

مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان است.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۴۱)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۵ نمره)

مسلمانی که به فرمان خدا و پیامبر (ﷺ) عمل می‌کند و امیرالمؤمنین علی (علیه‌السلام) را جانشین پیامبر (ﷺ) می‌داند و از او پیروی می‌کند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۸۰)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۵ نمره)

نیاز کشف راه درست زندگی

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۸)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۵ نمره)

آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید، نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۳۱)

مرکز پژوهش‌های اسلامی
موسسه تخصصی آموزش مدارس قرآنی

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۰ نمره)

ذکر نکات علمی بی سابقه

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۴۱)

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) اولی الامر: جانشینان پیامبر (ﷺ) و امامان بعد از ایشان را اولی الامر می گویند.

ب) به کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند در حالی که فرمان و قانونشان برگرفته از فرمان الهی نیست، طاغوت می گویند.

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۴ و ۵، صفحه های ۵۱ و ۶۶)

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۳ (...کودکان و پیران و زنان را نکشید، حیوانات حلال گوشت را نکشید. بدی های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما... - در برابر نادیده گرفته شدن حقوق افراد جامعه می ایستاد و کوتاه نمی آمد.)

ب) گزینه ۱

(دین و زندگی یازدهم، درس های ۳ و ۶، صفحه های ۴۳، ۷۶، ۷۷ و ۷۸)

پاسخ سؤال ۱۶: (۱ نمره)

زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه ای کافی نیست به خصوص راه های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون اند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

با تلاش و کوشش مسلمانان و در پرتو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ﷺ) در جمع آوری و حفظ قرآن داشت این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه ای بر آن افزوده یا از آن کم نگردید به همین جهت این کتاب نیازی به «تصحیح» ندارد و جاودانه باقی ماند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه ۲۹)

پاسخ سؤال ۱۸: (۱/۵ نمره)

بطلان این فرض روشن است؛ زیرا قرآن کریم، هدایت گر مردم در همه امور زندگی است و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تأثیر گذار است بی تفاوت باشد. همچنین پیامبر اکرم آگاه ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت هاست و نمی تواند از کنار چنین مسئله مهمی با سکوت و بی توجهی بگذرد. در حقیقت، بی توجهی به این مسئله بزرگ، خود دلیلی بر نقص دین اسلام است و این در حالی است که دین اسلام کامل ترین دین الهی است.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۳)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

اگر در بحبوحه جنگ، یکی از مشرکان خواست تا در مورد حقیقت اسلام مطالبی بداند، او در پناه اسلام است تا کلام خدا را بشنود، اگر اسلام را پذیرفت، او هم برادر دینی شماست و اگر قبول نکرد، او را به جایی که احساس امنیت می کند، برسانید و پس از آن از خدا برای غلبه بر او یاری بجویید.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۶، صفحه ۷۸)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

پیامبران با اینکه مانند ما غریزه و اختیار دارند، در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی شوند؛ زیرا کسی گناه می کند که هوی و هوس بر او غلبه کند، اما کسی که حقیقت گناه را مشاهده می کند و می داند که با انجام آن از لطف و رحمت خداوند دور می شود، محبت به خدا را با هیچ چیز عوض نمی کند. هم چنین آنان از چنان بینش عمیقی برخوردارند که در انجام اوامر خداوند گرفتار خطا و اشتباه نمی شوند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه ۵۴)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

خداوند با فرستادن پیامبران، راه بهانه‌جویی و عذر را بسته است.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۱۶)

پاسخ سؤال ۲: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت
ب) کتاب آسمانی و میزان

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۵۱)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۰ نمره)

گزینه (ب)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۳۷)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الرجس - تطهیراً

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۷۰)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۵/۰ نمره)

تنها دین اسلام است (۲۵/۰ نمره) زیرا امروز به جز قرآن هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد که محتوای آن به طول کامل از جناب خدا باشد و انسان آن را کم و زیاد نکرده باشد. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۳۱)

پاسخ سؤال ۶: (۵/۰ نمره)

ولایت معنوی

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۵۳)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) نادرست
ب) درست
ج) نادرست
د) نادرست
ه) نادرست
و) نادرست

(دین و زندگی یازدهم، صفحه‌های ۱۴، ۲۳، ۲۴، ۳۹، ۵۳، ۶۴ و ۷۶)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۲

صورت سؤال به عصمت در اجرای عدالت اشاره دارد، پس باید به دنبال گزینه‌ای باشیم که هم نشانگر عدالت باشد و هم عصمت. بررسی گزینه‌ها:

۱) علم حضرت علی (علیه السلام)

۳) هم مفهوم با حدیث ثقلین و بیانگر عصمت حضرت علی (علیه السلام)

ب) گزینه ۳

ما مسلمانان لازم است قدردان تلاش‌ها و مجاهدت‌های پیامبر باشیم و با اتحاد و همدلی با یکدیگر نگذاریم دشمنان اسلام زحمت و تلاش‌های آن حضرت را بی‌اثر کنند. مطابق فرمایشات امام خمینی (ره): ای مسلمانان جهان به پا خیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید. دست خیانت ابرقدرت‌ها را از ممالک خود و خزائن سرشار آن کوتاه کنید.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه‌های ۵۷ و ۸۱)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۷۵/۰ نمره)

الف) کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند، در حالی که فرمان و قانونشان نشأت گرفته از فرمان الهی نیست «طاغوت» نامیده می‌شود و انجام دستورات وی بر مسلمانان حرام است.

ب) هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می‌شود، برای اینکه مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارند و از طرف او مأمور به پیامبری شده است، کارهای خارق‌العاده‌ای انجام می‌دهند که هیچ‌کس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آنها نبود. قرآن کریم این کارهای خارق‌العاده را آیت یعنی نشانه و علامت نبوت می‌خواند و اندیشمندان آن را معجزه می‌نامند.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه‌های ۳۷ و ۵۱)

پاسخ سؤال ۱۰: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) ۵
ب) ۱
ج) ۲
د) ۳

(دین و زندگی یازدهم، صفحه‌های ۱۴، ۱۶، ۳۱، ۴۱، ۶۷ و ۶۹)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۱: (هر مورد ۷۵/۰ نمره)

(۱) اعجاز محتوایی

(۲) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۴۳)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۰ نمره)

تعقل و تفکر

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۱۶)

پاسخ سؤال ۱۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱- تلاش و کوشش مسلمانان در پرتو عنایت الهی ۲- اهتمام پیامبر (ﷺ)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۳۹)

پاسخ سؤال ۱۴: (۵/۰ نمره)

تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت در قرآن کریم.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۴۱)

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

تمسک جستن به کتاب خدا و اهل بیت

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۶۷)

پاسخ سؤال ۱۶: (۱/۵ نمره)

کسی که آگاهی کامل از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد. (۷۵/۰ نمره) و بداند که انسان‌ها پس از مرگ چه سرنوشتی دارند و دقیقاً چه عاقبتی در انتظار آنها است. (۷۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۱۷: (هر مورد ۷۵/۰ نمره)

۱- قرآن کریم و پیامبر اکرم در این باره سکوت کرده‌اند.

۲- همچون مسئولیت اول، پایان در مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری را نیز اعلام نموده‌اند.

۳- جانشین را تعیین نموده و در مسئولیت تعلیم و تبیین این ولایت ظاهری را بر عهده ولی قرار داده‌اند. (ذکر دو مورد کافی است).

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۶۳)

پاسخ سؤال ۱۸: (۲ نمره)

پیامبر اکرم (ﷺ)، علاوه بر رساندن وحی به مردم، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز بر عهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند و شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند. از این رو، گفتار و رفتار پیامبر اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است و مسلمانان با مراجعه به گفتار و رفتار آن حضرت، به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می‌برند و شیوه انجام دستورات قرآن را می‌آموزند. ما هم اکنون، نماز، روزه، حج و بسیاری دیگر از وظایف خود را که کلیات آنها در قرآن کریم آمده است، مطابق گفتار و رفتار رسول خدا انجام می‌دهیم. به راستی که ایشان اولین و بزرگ‌ترین معلم قرآن بوده است.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۴۹)

پاسخ سؤال ۱۹: (هر مورد ۵/۰ نمره)

۱- تلاش برای برقراری عدالت و برابری

۲- محبت و مدارا با مردم

۳- سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم

۴- مبارزه با فقر و محرومیت

(دین و زندگی یازدهم، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۸)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
مجید فرهنگیان	خیرالله اسماعیلی - وحید دولتی	محمدحسین جمالی - محمدصالح فرهنگیان

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرآ احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمس - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۴

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۳

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

۱- برپایی دین (۲۵/۰ نمره) ۲- عدم تفرقه در آن (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۳۳)

پاسخ سؤال ۲: (۱ نمره)

۱- ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام (۵/۰ نمره) ۲- ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت (۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۵۱)

پاسخ سؤال ۳: (هر جای خالی ۲۵/۰ نمره)

الصلاة / راکعون

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۶۵)

پاسخ سؤال ۴: (۱ نمره)

برای کسی که ۱- به خداوند و روز رستاخیر امید دارد (۵/۰ نمره) ۲- و خدا را بسیار یاد می کند. (۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۷۵)

پاسخ سؤال ۵: (۵/۰ نمره)

زیان از دست دادن سرمایه عمر، او را تهدید می کند.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) درست (ب) درست (ج) درست (د) نادرست
ه) درست

(دین و زندگی یازدهم، صفحه های ۱۲، ۳۱، ۳۸، ۴۹ و ۶۳)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۱: انسان ها با عقل خود در پیام الهی تفکر می کنند و ... راه صحیح زندگی را می یابند و پیش می روند و طبق فرمایش امام کاظم (علیه السلام) کسانی که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان های الهی داناترند.
ب) گزینه ۱

(دین و زندگی یازدهم، صفحه های ۱۶ و ۲۵)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) به آخرین حجی که پیامبر (ص) در آن حضور داشتند، حجت الوداع یا حجت البلاغ می گویند.
ب) شیعه، مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر (ص)، امیرالمومنین علی (علیه السلام) را جانشین پیامبر می داند و از او پیروی می کند.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۶۸)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۲ (ب) ۴ (ج) ۱ (د) ۳

(دین و زندگی یازدهم، صفحه های ۶۴، ۶۷، ۶۸ و ۷۰)

پاسخ سؤال ۱۰: (۱ نمره)

خیر، انسان ها در مورد بعضی از گناهان معصوم هستند و حتی تصور آنها نیز برای او ناراحت کننده و آزاردهنده است اما پیامبران نسبت به همه گناهان و اشتباهات عصمت دارند.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۵۳)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

به نیاز «درک آینده خویش»، اشاره دارد.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۱۳)

پاسخ سؤال ۱۲: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱- با انجام واجبات دین و ترک حرام‌های آن، خداوند را عبادت و بندگی کنیم. ۲- فضایل اخلاقی مانند عفت و ... را کسب نماییم و از رذائل اخلاقی مانند ظلم و ... دوری کنیم. ۳- جامعه‌ای دینی براساس عدالت بنا نماییم. (ذکر دو مورد کافی است)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۲۵)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۰ نمره)

هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می‌شد، برای آنکه مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد (۲۵/۰ نمره) و از طرف او مأمور به پیامبری شده است (۲۵/۰ نمره)، کارهای خارق‌العاده انجام می‌داد که به آن آیت یا معجزه گفته می‌شود.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۳۷)

پاسخ سؤال ۱۴: (۵/۰ نمره)

منظور از آنچه مورد نیاز است، نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان‌هاست (۲۵/۰ نمره)؛ یعنی همان نیازهایی که پیامبران به خاطر آنها فرستاده شده‌اند. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۴۱)

پاسخ سؤال ۱۵: (۵/۰ نمره)

میزان بهره‌مندی از این هدایت به درجه ایمان (۲۵/۰ نمره) و عمل (۲۵/۰ نمره) آنان بستگی دارد.

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۵۳)

پاسخ سؤال ۱۶: (۵/۰ نمره)

تجزیه کشورهای بزرگ اسلامی به کشورهای کوچک در سده اخیر بود (۲۵/۰ نمره) تا قدرت‌های استعمارگر به راحتی بتوانند بر آنها سلطه پیدا کنند و ذخایر آنان را به تاراج ببرند. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۵۵)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

۱- کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. (۲۵/۰ نمره) در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند. (۲۵/۰ نمره) ۲- همه جانبه باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد (۲۵/۰ نمره)؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۱۸: (۱ نمره)

خیر (۲۵/۰ نمره)، به علت رشد تدریجی فکر و اندیشه مردم، لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدید مبعوث شوند (۲۵/۰ نمره) تا همان اصول ثابت الهی را درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند. (۲۵/۰ نمره) در حقیقت، هر پیامبری که مبعوث می‌شد، درباره توحید، معاد، عدالت، عبادت خداوند و مانند آن سخن گفته، اما بیان او در سطح فهم و درک مردم زمان خود بوده است. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۲۵)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

به خاطر پیشرفت سریع علم و دانش (۲۵/۰ نمره)، اندیشه اندیشمندان و کتاب‌هایشان به مرور زمان تغییر می‌کند و نوشته‌های اولیه دانشمندان و متفکران با آثار دوران پختگی و کمالشان متفاوت است. لذا همیشه در کتاب‌هایشان تجدیدنظر می‌کنند و آن را اصلاح می‌نمایند. (۲۵/۰ نمره) ولی قرآن کریم با این که بیش از شش هزار آیه دارد که در طول ۲۳ سال نازل گشته و درباره موضوعات متنوعی سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن تعارض و ناسازگاری نیست بلکه آیاتش همانند اعضای یک بدن دقیق و هماهنگ است (۲۵/۰ نمره) و هر چقدر زمان می‌گذرد و انسان به قله‌های بلندتری در علم و معرفت دست می‌یابد، نه تنها از ارزش آن کاسته نمی‌شود، بلکه درخشندگی آن آشکارتر می‌گردد و ابعاد جدیدی از معارف آن کشف می‌گردد. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۴۰)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

اگر پیامبری در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی (مرجعیت دینی) معصوم نباشد، امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می‌شود (۲۵/۰ نمره) و اعتماد مردم به دین از دست می‌رود. (۲۵/۰ نمره)

اگر پیامبری در اجرای احکام الهی (ولایت ظاهری) معصوم نباشد، امکان دارد کارهایی که مخالف دستورهای خداست، انجام دهد (۲۵/۰ نمره) و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراهی دچار شوند. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۵۳)

پاسخ سؤال ۲۱: (۱/۵ نمره)

قرآن کریم، هدایت‌گر مردم در همه امور زندگی است (۲۵/۰ نمره) و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تأثیرگذار است بی تفاوت باشد. (۲۵/۰ نمره) همچنین پیامبر اکرم آگاه‌ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت‌هاست (۲۵/۰ نمره) و نمی‌تواند از کنار چنین مسئله مهمی با سکوت و بی‌توجهی بگذرد. (۲۵/۰ نمره) در حقیقت، بی‌توجهی به این مسئله بزرگ، خود دلیلی بر نقص دین اسلام است (۲۵/۰ نمره)؛ و این در حالی است که دین اسلام کامل‌ترین دین الهی است. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۶۳)

پاسخ سؤال ۲۲: (۱/۵ نمره)

یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا اجرای عدالت بود (۲۵/۰ نمره) و ایشان در این مورد با قاطعیت عمل کرد و کوشید تا جامعه‌ای عادلانه بنا کند که در آن از تبعیض خبری نباشد و همه در برابر قانون الهی یکسان باشند. (۲۵/۰ نمره) این اقدام پیامبر اکرم (ﷺ) در شرایطی انجام می‌گرفت که در جامعه آن روز حجاز و سایر کشورها، تبعیض و تفاوت طبقاتی، یک قانون پذیرفته شده بود و کسی با آن مخالفت نمی‌کرد. (۲۵/۰ نمره) آن حضرت، درآمد بیت‌المال را میان مسلمانان به تساوی تقسیم می‌کرد و فرقی میان عرب و غیرعرب نمی‌گذاشت. (۲۵/۰ نمره) با همه بردباری و ملایمتی که در برابر پایمال شدن حق شخصی خود داشت، در برابر نادیده گرفته شدن حقوق افراد جامعه می‌ایستاد و کوتاه نمی‌آمد و متجاوزان حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی که بودند، مجازات می‌کرد. (۲۵/۰ نمره) رسول خدا (ﷺ)، برای اولین بار در جامعه آن روز، برابری همه افراد در برابر قانون را اعلام کرد و عرب و غیرعرب و سیاه و سفید را برابر دانست و در مقابل تعصبات قومی و قبیله‌ای ایستاد. (۲۵/۰ نمره)

(دین و زندگی یازدهم، صفحه ۷۵)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
مجید فرهنگیان	خیرالله اسماعیلی - وحید دولتی - مجید فرهنگیان	محمدحسین جمالی - محمدصالح فرهنگیان

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان